

Femaaret 1911—12 til 1915—16 er ydet $1\frac{3}{4}$ Mill. Kr. til Bygningsvæsen. Og at det betyder overmaade meget, at der ikke anvendes flere af disse Penge, end der i det enkelte Tilfælde bør anvendes, og at man faar det mest mulige for de anvendte Penge, synes mig ikke at trænge til videre Motivering ud over det, som selve Tallene siger. Der staar paa den samme Side i Betænkningen, hvorledes Renter og Afdrag paa Embedslaanene er gaaet ind i det samme Femaar. Der er indgaaet godt og vel 2,080,000 Kr., hvilket altsaa vil sige, at der er indgaaet 2 Mill. Kr. i Afdrag, men dette betyder jo, at der gennem Tiderne omtrent har været Balance mellem de Beløb, der har været ude, og de Afdrag, der er kommet ind, og at Stiftsøvrighederne altsaa har haft en Sparekasse i Præstegaardene; Præsterne har forrentet og afdraget de Summer, der her er Tale om. Men som jeg allerede har nævnt, er dette Forhold nu ændret og vil blive det i højere Grad herefter, saaledes at de Penge, der sættes i Præstegaardene, hverken forrentes eller afdrages af Præsterne; de er satte fast og kommer ikke igen. Derfor gælder det i høj Grad om, at der føres en saa virkningsfuld Kontrol som overhovedet muligt med Præstegaardsbygningerne.

Udvalgets Flertal er altsaa enigt om at indstille Lovforslaget til uforandret Vedtagelse, og jeg skal anbefale ærede Medlemmer at stemme for det.

Saa vidt jeg ved, er det ikke almindelig Praksis, at Flertallets Ordfører i sit første Indlæg i en Sag giver sig til at omtale Mindretallets Ændringsforslag. Jeg vil imidlertid, ikke mindst for at spare Tid, omtale Mindretallets Ændringsforslag med det samme, saa har Ordføreren for Mindretallet Lejlighed til at imødegaa mig, og vi kan maaske derved hurtigere komme ud over Spørgsmaalet.

Mindretallet erkender, at den nuværende Ordning ikke er tilfredsstillende, og stiller derfor Forslag om en ændret Affattelse af Lovforslaget. Dette Ændringsforslag gaar ud paa, at Kirkeministeren bemyndiges til foreløbig for 3 Aar efter Indstilling fra vedkommende Stiftsøvrighed at autorisere en bygningskyndig Mand i hvert Stift som Raadgiver for Kirkeministeriet, Stiftsøvrigheden og Provstesynene med Hensyn til Sager vedrørende Landets Præstegaardsbygninger. Det vil efter mit Skøn sige, at Mindretallet nok vil have en saadan bygningskyndig Konsulent, som Lovforslaget tilsigter at fremskaffe, men

han skal kun ansættes paa 3 Aar. Nu tror jeg ikke, at det var nødvendigt for Ministeren at have Lovhjemmel hertil, det vilde Ministeren utvivlsomt kunne gøre uden Lov. Men dernæst vil det at autorisere en Mand til at have denne Stilling i 3 Aar have sine store Vanskeligheder. Det skulde jo gerne være Mænd, der havde en saadan Uddannelse og en saadan Praksis, at de var vel egnede til disse Stillinger. Men saadanne Mænd har efter mit Skøn i de allerfleste Tilfælde en Forretning, som det ikke er saa helt morsomt at gaa bort fra, og skal de udføre det Arbejde, som jeg har nævnt, anser jeg det for ganske umuligt for dem at have privat Forretning af nævneværdigt Omfang ved Siden af, og saa gad jeg dog se, om det vilde lykkes i hvert Stift at faa Mænd, der egnede sig til disse Stillinger, og som kun skulde ansættes paa 3 Aar.

Det er imidlertid ikke saa meget Spørgsmaalet om, hvorvidt man burde tidsbegrænse Loven, der har delt Udvalget. Ministeren har ved en tidligere Lejlighed sagt, at han kunde gaa ind paa en Ordning, hvorefter Loven tidsbegrænsedes, idet det var hans — som det ogsaa er min — Opfattelse, at i Løbet af nogle Aar vil Systemet have medført, at Lønningssynene selv vil kunne afholde Udgifterne, saa at der ikke behøves nogen Bevilling. Men det kan ikke gøres paa 3 Aar. Jeg tror i det hele, at det ikke kan gøres paa et mindre Aaremaal, end jeg allerede har nævnt. Jeg anser det nemlig for en bydende Nødvendighed at faa samtlige Præstegaarde opmaalt og beskrevet i Embedsprotokollerne, hvis vi skal have det Udbytte af Provstesynene, som vi bør have. At gøre dette paa 3 Aar anser jeg for temmelig umuligt, dertil er det et for stort Arbejde.

Men dernæst hedder det i anden Afdeling af Ændringsforslaget, at „disse bygningskyndige Mænd modtager for den enkelte Forretning et Vederlag, der fastsættes af Stiftsøvrighederne med Kirkeministerens Approbation og bevilges paa de aarlige Finanslove“. Dette System, at de saaledes autoriserede bygningskyndige Mænd faar Løn for hver enkelt Forretning, maa jeg paa det bestemteste fra raade, thi hvis de skal udføre de Forretninger, som Flertallet har tiltænkt dem, og som Mindretallet ikke har noget imod — jeg har allerede sagt, at Mindretallets Forslag om, at disse Mænd skal være Raadgivere for Kirkeministeriet, Stiftsøvrigheden og Provstesynene med Hensyn